

vore hjemlige industrielle Virksomheder, hvad der for Resten allerede er omtalt af flere ærede Talere. Jeg skal som Eksempel tillade mig at nævne en enkelt Gren, som hidtil endog har nydt Støtte af Staten, nemlig Moseindustrien, altsaa Fabrikation af Tørv som Brændsel, Tørvestrøelse m. m. Man maa i denne Forbindelse huske paa, at Tørv er en Vare, der konkurrerer med Kul, og at denne Konkurrence siden den sidst vedtagne Toldlovs Ikrafttræden har været generende nok for Tørveindustrien. Dertil kommer nu en Fragtforhøjelse, som selvfølgelig ogsaa vil fordyre Kullene noget, men som ikke vil tynges lige haardt paa Kul og Tørv. Det ligger i, at en Vognladning Tørv ikke har nær saa stort et Brændselsindhold som en Vognladning Kul, saa at en Varmeenhed af Tørv paa den samme Vej længde pr. Bane belastes med betydelig større Udgifter i Sammenligning med en Varmeenhed af Kul. Og det er Varmeenhederne, der bestemme de to nævnte Varers Værdi. Dette kunde muligvis bevirke, at Tørvefabrikationen stagnerede, medmindre Forbrugerne paa Grund af visse Omstændigheder saa sig nødsagede til foreløbig at bruge Tørv, uagtet Tørven, naar den skal fragtes paa Bane, bliver dyrere Brændsel end Kul.

Dersom Forbrugerne af Tørv hørte til de bedrestillede i Landet, turde der være nogen Mening i, at Fragtgifterne paa Tørv pr. Varmeenhed, altsaa efter Brændselsindhold, vare forholdsvis større end paa Kul, men da Tørv absolut ikke hører ind under Benævnelsen Luksusartikler og i særlig Grad benyttes af Fattigfolk, der ere tvungne til at spare og derfor fyre dermed i en Kogeovn, der samtidig benyttes som Komfur og Kakkellovn, hvortil Kul vanskeligt kan benyttes, vil det høje Ting let kunne indse, at en saadan Fragtforhøjelse vil i særlig Grad ramme Smaakaarsfolk. For det vil i Almindelighed være saare ubehageligt for ikke at sige umuligt at bruge Kul i de omtalte Kogeovne, som mange Gange ere mere eller mindre utætte i deres Sammenføjninger, især vil det være ubehageligt, naar de benyttes i Familiens daglige Opholdsværelse. Det kan da heller ikke være Meningen at vedtage Fragt-takstforhøjelser, der ville virke meget generende og ødelæggende for den hjemlige In-

dustri og hindre Udnyttelsen af de store Værdier, som rummes i vore Moser, og hvad vil det ikke betyde for de Mennesker, der hidtil have været beskæftigede ved dette Erhverv? Det er nu en Gang saadan, at den mindre værdifulde Vare ikke kan bære ret mange Transportudgifter, og derfor bør det nøje overvejes, hvorvidt den Slags Varer kunne bære nogen Fragtforhøjelse.

Derimod gaar det vist meget bedre an at forhøje Persontaksterne. Vel ved jeg, at disse forøgede Udgifter for Handelsfolks Vedkommende ogsaa ville bevirke forhøjede Varepriser, men de ville dog sikkert fordele sig paa en nogenlunde retfærdig Maade. For Moseindustriens Vedkommende kan Staten inddrage Tilskuddet til Mosesagens Fremme, hvad jeg ved første Behandling af Finansloven allerede har gjort opmærksom paa, og hvad jeg her ved denne Lejlighed finder Anledning til at gentage, eftersom Statskassen, ved at denne Udgiftspost slettes paa Finansloven, kan faa nogen Erstatning for den Mindreindtægt, der vil foraarsages ved, at Tørv fritages for Fragtforhøjelse paa Statsbanerne. Jeg indser meget vel, at Staten har Brug for Indtægter, for at der kan skabes Balance, især naar Udgifterne ikke kunne komme noget ned, og der er efter min Mening neppe ret megen Sandsynlighed for, at vi kunne komme langt ned ved Besparelser, men da det blev tilstrækkelig oplyst ved sidste Valg, at de vedtagne Forsvarslove vilde medføre store Udgifter, er Vælgerfolket blevet gjort tilstrækkelig bekendt med, at de vilde blive efterfulgte af Skatter. Jeg synes, at det vilde være lige saa retfærdigt at forhøje Indkomst- og Formueskatten, eftersom Skatterne ved en saadan vilde falde nogenlunde retfærdigt i Forhold til Skatteevnen, medens det altid er Uret at vælte Skatten over paa Folk eller Virksomheder, som ingen Bæreevne have.

Persontaksternes Forhøjelse er der ikke meget at indvende mod, eftersom Statsbanerne have forrentet sig saa daarlige, og der, selv om man forhøjer de direkte Skatter, vil blive Brug for en Indtægt som den i dette Lovforslag foreslaaede. Men for at vor hjemlige Industri, og derunder fremfor alt disse Industrigrene, hvortil Landet selv yder de nødvendige Raama-